

סיכום לפרק "האשה רבה"

כאשר אשת איש נישאת בשגגה לאדם אחר בעוד בעלה קיים, הרי גם במקרה שאין היא אשמה בדבר (כלומר שהיו עדים שהעידו על מות בעלה, והתירוה בית דין להינשא) – בכל זאת, מאחר שנעשתה עבירה בפועל, האשה יוצאת מן הבעל שנישאה לו בטעות, ואינה מותרת לחזור לבעלה הראשון, ואף מאבדת את כל הזכויות הממוניות שיש לאשה גרושה.

חלק מן התוצאות הללו הן דין תורה (כגון שבניה מן השני הם ממזרים) וחלקן קנסות מדברי חכמים, שמטרתם מצד אחד לזרז את הליכי הפירוד בין בני זוג שאינם נשואים כדין, ומצד שני – לגרום לכך שאשה לא תינשא לאחר אלא אם כן ידוע לה בוודאות גמורה שבעלה הראשון מת (שמפני הקנסות החמורים החלים עליה עליה סומכים חכמים על עדותה בענין זה). ההבדל בין אשה שנישאה ברשות בית דין לבין זו שעשתה שלא ברשות, הוא, שהאשה שעשתה ברשות פטורה מקרבן שגגה, וזו שעשתה שלא ברשות (אבל בשגגה הקרובה לאונס) מותרת לחזור לבעלה.

איש שנשא בטעות את אחות אשתו אין אשתו נאסרת עליו מחמת כן, אף כי אחות האשה נשארת באיסורה, ואין נישואיה תופסים כלל, ודינה ודין ילדיה כדין כל אשה שנישאה נישואי-ערוה.

לענין ביאת בן תשע ביכמה סוכם כי דינה כדין מאמר, שהיא קונה את היכמה רק במקצת, ומשאירה מקום לקניינים אחרים שיחולו בגללה.